

บทความวิจัย**การพัฒนาคลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**

สมฤดี ปาละวัล*, มธุรส จงชัยกิจ**

*นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**รองศาสตราจารย์ ดร.,สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : อาจารย์ที่

ปรึกษา/*Corresponding author : e-mail : palawan53@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพคลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานในหน้าที่ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยดำเนินการวิจัยใน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการพัฒนาและขั้นการประเมินคุณภาพคลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ตัวอย่างที่ใช้ในขั้นที่สอง ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากอาจารย์ที่สมัครใจให้ความร่วมมือ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 30 คน อาจารย์ที่เลี้ยงในโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 44 คน และ นักศึกษาสาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูในปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ เว็บไซต์คลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา และ แบบสอบถามความพึงพอใจหลังการใช้คลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการเขียนเรียงเรียงเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงและนักศึกษา มีความต้องการทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานในหน้าที่ครู ในระดับมากที่สุดและมาก ประกอบด้วยงานพัฒนาตน งานสอน งานธุรการในชั้นเรียน งานกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว และงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน 2) เว็บไซต์คลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ที่ URL: <https://teachresponsibility1.blogspot.com>

พัฒนาขึ้นด้วยบริการของ Blogger.com 3) ความรู้ความเข้าใจหลังการใช้คลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯของนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.86 4) ความพึงพอใจต่อคลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีของอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38, 4.35 และ 4.20 ตามลำดับ

คำสำคัญ: คลังทรัพยากรวิถีทัศน์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู งานในหน้าที่ครู

RESEARCH

Development of Video Resources for Teaching Professional Training on Teacher Roles and Responsibilities at Yala Rajabhat University

Somruedee Palawan*, Maturros Chongchaikit**

*Ph.D. candidate, Program of Curriculum and instruction, Faculty of Education, Kasetsart University

**Assoc. Prof. and Dr. in Curriculum and instruction, Faculty of Education, Kasetsart University

Abstract

This research aimed to develop the “Video Resources for Teaching Professional Training on Teacher Roles and Responsibilities at Yala Rajabhat University” and to evaluate their quality. It was conducted in two phases: Developing and Evaluating Phases. The samples used in Phase 2 that were purposively selected from volunteers in Teaching Professional Training Unit of Yala Rajabhat University consisted of 30 supervisors and 44 mentor teachers. The samples that were selected, using simple random sampling, were 100 fourth year student teachers of Yala Rajabhat University, enrolled in Teaching Professional Training Class of academic year 2017. The research instruments were the need analysis questionnaire, the weblog, the achievement test and the satisfaction survey questions. The data were analyzed using percentage, mean and descriptive narration. The findings showed that 1) the 35 supervisors, 60 mentor teachers and 70 student teachers were in need of video resources on teaching professional training at the highest to a high level on the five following duties: Self Development, Classroom Teaching, Students Activities & Guidance and School & Community Development; 2) the Weblog on “Video Resources for Teaching Professional Training on Teacher Roles and Responsibilities was developed, using Blogger.com, and situated at the URL: <https://teachresponsibility1.blogspot.com>; 3) the achievement test done after using the video resources revealed the medium level of knowledge and understanding of student teachers at 62.86 percent; and 4) the supervisors, mentor teachers and students teachers had a high level of satisfaction for the content and the used technology of the Weblog on Video Resources at 4.38, 4.35 and 4.20, respectively.

Keywords: Video Resources, Teaching Professional Training, Teacher Roles and Responsibilities

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 หมวด 7 ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการผลิตและการพัฒนาครูให้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา สะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับวิชาชีพครู ให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ดังความกล่าวไว้บางส่วนในมาตรา 52 "...ให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม และมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง..." (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

ระบบการผลิตและฝึกหัดครูที่มีคุณภาพ เป็นกลไกและเครื่องมือสำคัญสำหรับการสร้างและพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ด้วยการหล่อหลอมความเป็นครู มีความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรมความเป็นครู ก่อนเข้าสู่วิชาชีพ ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงในการผลิตครู ได้แก่ คณะครู ศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ในทุกสถาบันอุดมศึกษา ด้วยการจัดการเรียนการสอนให้ได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ การฝึกหัดและพัฒนาบัณฑิตให้มีจิตวิญญาณความเป็นครู และเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครู ให้นักศึกษาครูเป็นผู้มีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพของตน เป็นประสบการณ์ตรง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ทั้งด้านงานสอนรวมถึงภาระงานในหน้าที่ครูอื่นๆ เพื่อให้ มีทักษะและความพร้อมในการปฏิบัติงานครู ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู และมีอิทธิพลสำคัญต่อนักศึกษาครูมากกว่าประสบการณ์ทั้งหลายที่นักศึกษาเคยได้รับมาตลอดหลักสูตร (สาวิตรี โรจนะสมิต และวรรณทิพา รอดแรงคำ, 2548; วันนา สงวนศรี, 2549)

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นสถาบันอุดม

ศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีภารกิจในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ถึงระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในสาขาการศึกษาและสาขาวิชาอื่นๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น แต่ด้วยบริบทของมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ ทั้งในด้านความเป็นพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ด้านศาสนา และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายสูง จึงทำให้ต้องมีการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงบริบทที่แตกต่างดังกล่าวเป็นสำคัญ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เป็นกระบวนการสำคัญในการฝึกการผลิตบัณฑิตสาขาการศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมหลายลักษณะเพื่อให้ความรู้คู่กับประสบการณ์ ประสานกันทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการฝึกและตัดสินใจผ่านทุกขั้นตอนตามที่สถาบันกำหนดจึงจะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพครูได้ จากผลการสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าบริบทที่แตกต่าง และเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบบันเป็นปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมากต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ทั้งในเรื่องของสถานที่ตั้งโรงเรียน ความไม่ปลอดภัยในการเดินทาง การขาดแหล่งวิทยากรในการจัดการเรียนรู้อ รวมถึง ปัญหาจากตัวนักศึกษาเองที่มีความรู้ไม่เพียงพอสำหรับการสอน ขาดทักษะและเทคนิคการสอน และ

ทักษะในการควบคุมชั้นเรียน และการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับวิชาชีพครู รวมถึงปริมาณนักศึกษาที่มีจำนวนมาก ทำให้เห็นผลการสอนได้น้อยลง

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบัน วิดีทัศน์เป็นสื่อสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างมากทางการศึกษา สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านการเรียนรู้ได้ดี ด้วยคุณสมบัติที่โดดเด่นในด้านการนำเสนอเพื่อสร้างความเข้าใจเป็นภาพเคลื่อนไหวพร้อมเสียงได้อย่างสมจริง ในลักษณะของสื่อมัลติมีเดีย และเทคนิคพิเศษต่างๆ มากมายที่ดึงดูดความสนใจได้ดี มีความสะดวกและคล่องตัวในการใช้งาน สามารถปรับเพื่อนำไปใช้ได้กับผู้เรียนได้ทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ โดยสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างมาก สามารถนำเสนอเนื้อหาซ้ำๆ ได้ตามความต้องการ และการนำเสนอออนไลน์ยังช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ซึ่งในปัจจุบันสามารถทำได้โดยง่าย ด้วยการใช้กล้องถ่ายรูปรูหรือสมาร์ตโฟนบันทึกเหมือนภาพถ่าย รวมถึงการมีแหล่งทรัพยากรออนไลน์จำนวนมากทั้งไทยและต่างประเทศ ในเรื่องของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ด้วยคุณสมบัติดังกล่าวของวีดิทัศน์ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาค้นคว้าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดำเนินงานในหน้าที่ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักศึกษา และเครื่องมือสื่อการสอน และฝึกทักษะทางด้านงานในหน้าที่ครูสำหรับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตลอดจนผู้สนใจทั่วไป ให้ได้เห็นตัวอย่างและต้นแบบที่ดีและนำไปปรับใช้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ เกิดเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อพัฒนาค้นคว้าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และ 2) เพื่อประเมินคุณภาพของค้นคว้าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) ซึ่งมี 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการพัฒนาค้นคว้าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู และ 2) ขั้นตอนการประเมินคุณภาพค้นคว้าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่พัฒนาขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นการพัฒนาค้นคว้าการฝึกวิชาชีพฯ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ จำนวน 35 คน อาจารย์พี่เลี้ยงจำนวน 60 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ชั้นปีที่ 5 ที่เรียนรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยชั้นการประเมินคุณภาพคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์ฯ จำนวน 30 คน อาจารย์ที่เลี้ยงจำนวน 44 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชั้นปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู 1 และ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความความต้องการเกี่ยวกับทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ 2) เว็บไซต์คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ 3) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา หลังจากใช้คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ

วิธีดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาคลังทรัพยากรวิดิทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู การพัฒนาคลังทรัพยากรวิดิทัศน์จากเอกสาร เว็บไซต์ งานวิจัยและบทความต่างๆ นำมาสืบค้นวิดิทัศน์ทางการเรียนการสอน และสร้างเป็นแบบสอบถามความต้องการทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม นำผลมาออกแบบโครงสร้างคลังทรัพยากรวิดิทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อใช้ในการสืบค้น รวบรวมวิดิทัศน์เกี่ยวกับงานในหน้าที่ครู ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากเว็บไซต์

ยูทูป(YouTube) โดยจัดทำเป็นสตอรี่บอร์ด (Storyboard) แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

3. ผู้วิจัยพัฒนาคลังทรัพยากรวิดิทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ในรูปแบบเว็บไซต์ โดยใช้บริการจัดทำเว็บไซต์ของ Blogger.com แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินคุณภาพคลังทรัพยากรวิดิทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ สำหรับนักศึกษา ให้ครอบคลุมงานในหน้าที่ครู 5 งาน คือ งานสอน งานพัฒนาตน งานธุรการในชั้นเรียน งานกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว และงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 90 ข้อ และ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) โดยให้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาที่ต้องการวัด แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลการทดสอบมาคำนวณค่า P และ r เป็นรายชื่อ ผลการพิจารณา

คัดเลือกข้อสอบได้ข้อสอบที่มีค่า P อยู่ระหว่าง 0.23-0.80 มีค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ได้แบบทดสอบ จำนวน 70 ข้อ

3. ผู้วิจัยเสนอแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้อง

คล้อยระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ที่กำหนดให้ แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00

4. ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบและแบบสอบ

ถามความพึงพอใจในรูปแบบออนไลน์ และใส่ลิงค์เชื่อมโยงเป็นเมนูไว้บนเว็บไซต์คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ จากนั้นประสานงานกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินคุณภาพด้วยการศึกษาเว็บไซต์แล้วตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ในส่วนของนักศึกษาผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงการใช้คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ มอบลิงก์ของเว็บไซต์ให้นักศึกษาไปศึกษาคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ นัดหมายมาทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจแบบออนไลน์พร้อมกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความต้องการเกี่ยวกับทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับขอบข่ายของงานในหน้าที่ครู และสืบค้นรวบรวมวิดิทัศน์ เพื่อจัดทำคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ตามที่ออกแบบไว้ในสตอรี่บอร์ด(Storyboard)แล้วนำมาจัดทำเว็บไซต์ ทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา สอบถามความพึงพอใจ

ใจของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการเขียนเรียบเรียงเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. โครงสร้างคลังทรัพยากรวิดิทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู

จากการสอบถามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความต้องการทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ด้านงานในหน้าที่ครู 5 ประเภท ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.52 โดยอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีความต้องการงานพัฒนาตนในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74, 4.63 และ 4.58 ตามลำดับ รองลงมา คือ งานสอน ซึ่งอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 และ 4.56 ตามลำดับ

โครงสร้างของคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ด้านงานในหน้าที่ครู ประกอบด้วย 5 งาน พร้อมหัวข้อย่อย แหล่งทรัพยากรวิดิทัศน์ภายใต้งานแต่ละงาน ดังนี้

1. งานพัฒนาตน ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรม การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในโรงเรียน

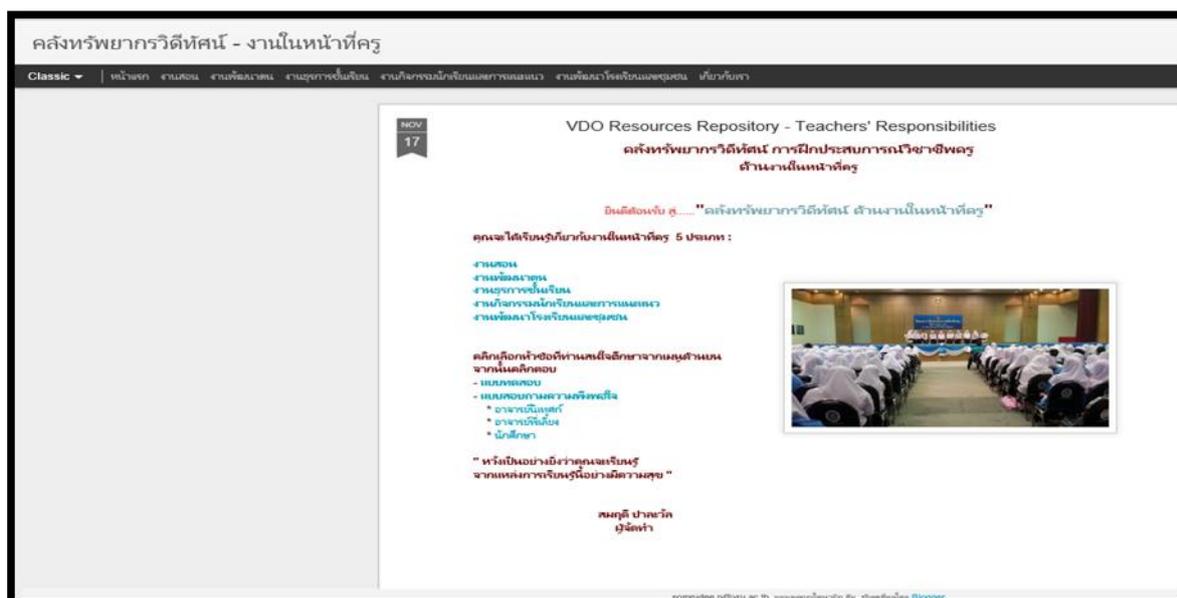
2. งานสอน ได้แก่ การศึกษาหลักสูตร/ วางแผนจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสื่อ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. งานธุรการชั้นเรียน ได้แก่ การจัดทำเอกสารชั้นเรียน และการจัดการชั้นเรียน

4. งานกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ได้แก่ 1) การศึกษาผู้เรียนเป็นรายกรณี 2) การแนะแนว และให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 3) งานปกครอง วินัยและความปลอดภัยของนักเรียน 4) การรายงานผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน 5) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 6) การจัดกิจกรรมชุมนุมหรือ ชมรม 7) การตรวจสุขภาพนักเรียน 8) การเข้าแถวและกิจกรรมหน้าเสาธง และ 9) ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

5. งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ได้แก่ 1) การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 2) การประสานกับผู้ปกครอง/บุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนานักเรียน 3) การดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัยของโรงเรียน 4) การศึกษาสภาพของชุมชน และ 5) การมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือพัฒนาชุมชน

2. **เว็บไซต์อภคคลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯ** ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นด้วยบริการจัดทำเว็บไซต์ของBlogger.com ที่ <https://teachresponsibility1.blogspot.com> ภายใต้เมนูหลักและเมนูย่อยต่างๆ ได้แก่ เมนู-หน้าแรก-งานสอน-งานพัฒนาตน-งานธุรการชั้นเรียน-งานกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว-งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชนและเกี่ยวกับเรา พร้อมทั้งลิงค์เชื่อมโยงไปยังแบบทดสอบและแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงหน้าหลัก เว็บไซต์อภคคลังทรัพยากรวิถีทัศน์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู

3. ผลการประเมินคุณภาพคลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯ

3.1 ความรู้ความเข้าใจหลังจากใช้คลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ จำนวน 70 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ย 44.00 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 62.86 อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อคลังทรัพยากรวิถีทัศน์ฯ ทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีของอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.38, 4.35 และ 4.20 ตามลำดับดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีโดยรวม ที่มีต่อคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านงานในหน้าที่ครู จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ								
	อาจารย์นิเทศก์ (30)			อาจารย์ที่เลี้ยง (44)			นักศึกษา (100)		
	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}	SD	ความหมาย	\bar{X}	SD	ความหมาย
ด้านเนื้อหา	4.38	0.58	มาก	4.38	0.37	มาก	4.19	0.51	มาก
ด้านเทคโนโลยี	4.33	0.57	มาก	4.39	0.47	มาก	4.22	0.52	มาก
รวม	4.35	0.57	มาก	4.38	0.42	มาก	4.20	0.51	มาก

สรุปผลและอภิปรายผล

1) ผลจากการสอบถามความต้องการเพื่อพัฒนาคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ ฯ พบว่าอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษามีความต้องการทรัพยากรวิดิทัศน์เกี่ยวกับงานในหน้าที่ครูทุกงานในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยมีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับความต้องการทรัพยากรวิดิทัศน์ ฯ เกี่ยวกับงานพัฒนาตนอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากงานพัฒนาตนเป็นงานที่มีลักษณะนามธรรมสูง เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในโรงเรียน จึงต้องการสื่อวิดิทัศน์ เพื่อช่วยเป็นต้นแบบในการสร้างการรับรู้ให้เกิดความตระหนัก มีการยอมรับ และนำไปปรับใช้ เพื่อการเป็นครูที่ดี ทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยความสำคัญประการหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์เสมือนครูประจำการ ซึ่งจะช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ให้ได้ครูดีที่สังคมต้องการ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (2560) ได้กำหนดไว้ว่า เพื่อให้ศึกษามีเจตคติที่ดี ตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพครู ซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูง ผู้วิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับรองลงมา คือ งานสอน เนื่องจากงานสอนถือเป็นงานหลักที่นักศึกษาต้องปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา โดยนักศึกษาต้องมีการศึกษา ฝึกฝน อบรมและพัฒนาตนเองด้านการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ซึ่งอาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และดูแลนักศึกษาแต่ละรุ่นที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างใกล้ชิดมากที่สุด ทำให้มองเห็นพัฒนาการและปัญหาอุปสรรคต่างๆในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา จึงมีความต้องการในประเด็นนี้ในระดับมากที่สุด ในลำดับถัดมา คือ งานธุรการในชั้นเรียน พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยงมีความต้องการทรัพยากรวิดิทัศน์ ฯ ในระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษามีความต้องการในระดับมากอาจเป็นเพราะอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยตรง มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารชั้นเรียนต่างๆ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงการจัดการชั้นเรียน ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ทั้งอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา มีความต้องการเพิ่มเติมตรงกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทธิพงศ์ บุญแดง (2555) ที่พบว่า นักศึกษาครูยังขาดความสามารถในการจัดการชั้นเรียน และไม่สามารถกำกับหรือควบคุมชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง จึงทำให้มีความยุ่งยากในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ซึ่งประเด็นดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาครู และจากผลการสัมมนาระหว่างฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในชั้นปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยังพบว่าประเด็นที่นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือการจัดการชั้นเรียน โดยนักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้

2) ผู้วิจัยสร้างเว็บบล็อก ไว้ที่ URL: <https://teachresponsibility1.blogspot.com> ในการพัฒนาคลังทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ ครั้งนี้ เนื่องจาก การผลิตสื่อวิธีทัศน์นั้นต้องใช้เวลานาน ต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก มาประกอบ และจัดทำเป็นหมวดหมู่ตามต้องการ ผู้วิจัยจึงเน้นสืบค้นวิธีทัศน์จากแหล่งที่มีอยู่แล้วเป็นหลักและให้ความสำคัญกับโครงสร้างด้านเนื้อหาของคลังทรัพยากรวิธีทัศน์ มากกว่าอย่างอื่น ซึ่งเป็นผลให้ความพึงพอใจโดยรวม ทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีที่มีต่อคลังทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ ของอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38 4.35 และ 4.20 ตามลำดับ สอดคล้องกับข้อสรุปของนักวิจัย และนักวิชาการ เช่น นภนต์ คุณะนิตสาร (2555) สุตาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์ และ ณมน จีรังสุวรรณ (2556) เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหา “เพื่อให้การออกแบบเว็บไซต์ในการให้บริการทางวิชาการตรงกับความต้องการ โดยในส่วนของรูปแบบในการออกแบบนั้นควรคำนึงถึงการนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่จัดเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน การใช้งานง่าย การใช้โทนสีแสดงถึงเอกลักษณ์ การเชื่อมโยงข้อมูลไปยังแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในส่วนของรูปแบบการประสานงานและเนื้อหาสำหรับการให้บริการทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับมากกับทุกประเด็น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายได้เล็งเห็นความสำคัญของทุกเนื้อหาในการนำเสนอ...”

3) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลังการใช้คลังทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบโดยภาพรวมจากคะแนนเต็ม และเทียบกับคำร้อยละ พบว่าผลคะแนนจากการทดสอบนักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 44.00 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 62.86 อยู่ในระดับปานกลาง เพราะผู้วิจัยได้จัดประชุมชี้แจงนักศึกษาและแนะนำลิงก์ของเว็บบล็อกเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าไปศึกษาทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ ด้วยตนเอง ก่อนที่จะทดสอบความรู้เป็นเวลา 1 สัปดาห์ และให้เวลาในการทำแบบทดสอบ 2 ชั่วโมง จึงทำให้คะแนนไม่สูงเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเนื่องจากระดับความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาแตกต่างกัน ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ ก่อนทำแบบทดสอบ และแรงจูงใจในการศึกษาคลังทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ

4) ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีที่มีต่อคลังทรัพยากรวิธีทัศน์ฯ ของอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษายู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.38 4.35 และ 4.20 ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อฐานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของมนตรี เตนดวง (2557) ซึ่งมีผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อฐานความรู้สำหรับครูผู้สอน/ศึกษานิเทศก์/นักวิชาการศึกษา ทั้งในด้านเนื้อหา และด้านรูปแบบการนำเสนออยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน จากผลการประเมินและข้อเสนอแนะ พบว่า กลุ่มนักศึกษามีผลการประเมินความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ย 4.20 ซึ่งต่ำกว่าอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงทั้งด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะในข้อความเหมาะสมของระยะเวลาในการนำเสนอวิธีทัศน์ฯ ความสอดคล้องและครอบคลุมงานในหน้าที่ครูของวิธีทัศน์ฯในงานธุรการชั้นเรียน ความน่าสนใจของสื่อวิธีทัศน์ฯ และความเหมาะสมของการใช้สี ภาพประกอบและตัวอักษร ซึ่งมีสาเหตุจากในชั้นออกแบบผู้วิจัยมุ่งเน้นออกแบบเป็น

เว็บบล็อกเกี่ยวกับวิชาการเป็นหลักจึงระมัดระวังไม่ให้ใช้สี ภาพประกอบและตัวอักษรเกินความจำเป็น อันจะทำให้คล้ายกับเว็บบล็อกเชิงพาณิชย์ แต่ด้วยความแตกต่างด้านวัย วุฒิภาวะ และความสนใจของกลุ่มตัวอย่างประเภทนักศึกษา จึงควรให้ความสำคัญกับการออกแบบเว็บบล็อก โดยคำนึงถึงความต้องการกลุ่มผู้ใช้หลัก คือ ผู้เรียน ซึ่งเป็นคุณภาพของสิ่งที่ปรากฏให้เห็น (Visual Appeal) และความคงที่ในการออกแบบ (Design Stability) เพื่อให้ผู้ใช้รู้สึกถึงการเป็นเว็บบล็อกที่มีคุณภาพ ถูกต้อง และเชื่อถือได้ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องนำไปทำการปรับปรุงต่อไป ทั้งนี้แม้ว่าการใช้เว็บบล็อก โดย Blogger.com จะเป็นข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ แต่ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พีเลี้ยง และ นักศึกษา ยังคงอยู่ที่ระดับดี สอดคล้องกับข้อวิจารณ์ของ สุดาสุวรรณค์ งามมงคลวงศ์ และ ณมน จิริงสุวรรณ (2556) ในบทความงานวิจัย เรื่อง การศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน และ แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบเว็บไซต์ ของ นภณต์ คุณะนิติสาร (2555) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “เว็บไซต์ที่ได้รับการออกแบบอย่างสวยงาม มีการใช้งานที่สะดวก ย่อมได้รับความสนใจจากผู้ใช้งานมากกว่าเว็บไซต์ที่ดูสับสน วุ่นวาย มีข้อมูลมากมายแต่หาอะไรไม่เจอ...”

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1) ควรประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาได้รับรู้ข้อมูลการเข้าถึงคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ที่พัฒนาขึ้น และรับรู้ถึงประโยชน์เพื่อให้เกิดการใช้งานอย่างกว้างขวาง

2) รณรงค์ให้เกิดการใช้งานอย่างเป็นทางการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3) นำคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ที่พัฒนาขึ้น ไปปรับใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนานักศึกษา

4) การใช้คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ให้ได้ผล

สัมฤทธิ์ดีขึ้นอยู่กับระยะเวลาและความใส่ใจของผู้ใช้ ผู้สอนจึงควรนำระบบแรงจูงใจต่างๆ มากกระตุ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการ และผลการใช้งานคลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ ที่ได้พัฒนาขึ้น ก่อนและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2) ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนา ปรับปรุงและ ออกแบบการนำเสนอในรูปแบบเว็บไซต์คลังทรัพยากร วิดิทัศน์ฯ ที่สนองความต้องการเฉพาะของแต่ละกลุ่ม

3) ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่เกิดจากการใช้คลังทรัพยากรวิดิทัศน์ฯ

4) ควรวิจัยเพื่อพัฒนาวิดิทัศน์เกี่ยวกับงานในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บรรณานุกรม

- นภนต์ คุณะนิตติสาร. 2555. [WEB DESIGN] The Markup and Style. จากอินเทอร์เน็ต. www.ict.up.ac.th/thammaratt/data/uploads/webtechWEB-DESIGN.pdf, (ค ้น เ ม ื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561)
- นิคม ทาแดง. 2546. เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- มนตรี เต๋นดวง. 2557. การพัฒนาฐานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 2560. คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2560. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วชิระ อินทร์อุดม. 2539. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิดิทัศน์ จากอินเทอร์เน็ต. www2.cvc.ac.th/sarakorn/document/chat1.pdf. (ค ้น เ ม ื่อ 12 กรกฎาคม 2558)
- วรพจน์ นवलสกุล. 2548. กระบวนการผลิตรายการวิดิทัศน์. ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- วรวรรณ เหมียญทอง. 2561. การสื่อสารและการนำเสนอ. จากอินเทอร์เน็ต. <https://weblog54.wordpress.com/>. (ค ้น เ ม ื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2561)
- วันนา สงวนศรี. 2549. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความวิตกกังวลในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพของ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สาวิตรี โรจนะสมิต และ วรณทิพา รอดแรงคำ. 2548. “มิติใหม่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 19(2): 1-9.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2561. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไข เพิ่มเติมฉบับที่3พ.ศ. 2553 จากอินเทอร์เน็ต. http://www.ops.moe.go.th/home/index.php?option=com_content&view=article&id=6569&Itemid=214. (ค ้น เ ม ื่อ 6 มกราคม 2561)
- สุดาสวรรค์ งามมงคลวงศ์ และณมน จีรังสุวรรณ. 2556. การศึกษาการออกแบบเว็บไซต์สำหรับการ ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน. จากอินเทอร์เน็ต. <https://www.tci-thaijo.org/index.php/researchjournal-lru/article/download/101101/78496>, (ค ้น เ ม ื่อ 15 มีนาคม 2561)
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. 2555. แนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมืออาชีพของนักศึกษาครู สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้หลักการเป็นหุ้นส่วน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Kawartha Pine Ridge District School, Canada. 2012. Selection of Learning Resources (Online). SECTION ONE Policy ES-3.3, Selection of Learning Resources, July 6, 2015.

Rajeev, L. 2012. **Responsibilities of a Teacher**. (Online). <http://www.buzzle.com/articles/responsibilities-of-a-teacher.html>, March 26, 2015.

The Department of Education for Northern Ireland. 2011. **Teaching Post-Job Description Duties and Responsibilities** (Online). <http://www.selb.org/jobs/teaching/Generic Documents/jdteach.pdf>, March 25, 2015.